

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Teodor
Nazwisko: Loska
Miejsce urodzenia: Łędziny
Data urodzenia: 16-03-1936
Imię ojca: Paweł
Imię matki: Rozalia
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Teodor Loska występuje w materiałach sprawy krypt. „Kolporterzy” prowadzonej od 12.01.1953 przez Wydział III WUBP Katowice/Stalinogród. Wstępno-agencyjne rozpracowanie krypt. „Kolporterzy” (przekwalifikowane 25.05.1953 na rozpracowanie agencyjne) zostało wszczęte w związku z rozkolportowaniem na terenie województwa katowickiego „ulotek o treści antypaństwowej” oraz ujawnieniem listów z pogrożkami, które otrzymywali działacze partyjni i „aktywiści społeczni”. W wyniku rozpracowania ustalono, iż rozpowszechnianiem ulotek zajmują się członkowie działającej od 1948 konspiracyjnej organizacji młodzieżowej pn. „Tajne Harcerstwo Krajowe”, która w lutym 1952 zmieniła nazwę na „Szeregi Wolności”. „THK”/ „SW” jako organizacja „antykomunistyczna i antyfaszystowska” stawiała sobie za cel walkę „o pełną suwerenność i niepodległość Polski”, w której „każdy obywatel posiadałby pełnię praw bez względu na przynależność partyjną, religijną i narodowość”. W lipcu 1952 do „SW” została włączona działająca na terenie szkoły w Bieruniu, pięcioosobowa organizacja młodzieżowa „Volgus”, której członkowie m.in. Teodor Loska, po złożeniu przysięgi utworzyli oddział „Młodych”. Ww., posługujący się pseudonimem „Zjawa”, objął w „SW” funkcję redaktora gazetki „Bojownik”. Rozpracowanie zakończono w związku z dekonspiracją organizacji i aresztowaniem członków „SW”. W dniu 26.11.1955 materiały sprawy zarchiwizowano w Wydziale X WUdsBP pod sygn. 21634/55, a 22.12.1960 połączono z materiałami Wydziału Śledczego o sygn. 17945/54. W dniu 19.04.1971 materiałom archiwalnym nadano nową sygn. 1047/III.	IPN Ka 03/734 (1047/III) t. 1-25.	

Teodor Loska zatrzymany 9.11.1953 w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa z art. 86 § 2 kkWP, został objęty śledztwem prowadzonym przez Wydział Śledczy WUBP Stalinogród (Katowice) pod nadzorem Wojskowej Prokuratury Rejonowej (sygn. akt Pr.II 210/53). W związku z prowadzonym śledztwem ww. przesłuchano i tymczasowo aresztowano. Osadzony w Więzieniu Karno-Śledczym w Stalinogrodzie. Śledztwo zakończono 14.01.1954. Teodor Loska został oskarżony o to, że w okresie od 1 stycznia 1952 do 11 listopada 1953 na terenie powiatu pszczyńskiego był członkiem „kontrrewolucyjnych” organizacji „Volgus” i „Szeregi Wolności” mających na celu „obalenie przemocą ustroju PRL” w ten sposób, że występując pod pseudonimem „Zjawa” był założycielem organizacji „Volgus”, pełnił funkcję redaktora w organizacji „SW”, w ramach której opracowywał antypaństwowe artykuły do gazetki „Bojownik”, rozrzucał ulotki antypaństwowe, uczęszczał na zabrania organizacyjne oraz zbierał adresy aktywistów społecznych i partyjnych, tj. o przestępstwo z art. 86 § 2 kkWP. W dn. 27.03.1954 materiały sprawy zarchiwizowano pod sygn. 17948/54, a w dn. 22.12.1960 połączono z innymi materiałami Wydziału Śledczego dot. organizacji „Szeregi Wolności” pod sygn. 17945/54. W dniu 19.04.1971 materiałom archiwalnym nadano nową sygn. 1047/III.

IPN Ka 03/734 (1047/III) t. 1-25, IPN Ka 064/164 (1D/ŚI).

Akta sądowe. Wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Stalinogrodzie (Katowicach) z dnia 23.02.1954 (sygn. akt Sr. 39/54) Teodor Loska został uznany winnym popełnienia przestępstwa z art. 87 w zw. z art. 86 § 2 kkWP i skazany na karę 3 lat więzienia, utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na 2 lata oraz na przepadek całego mienia na rzecz Skarbu Państwa. T. Loska, który od 10.11.1953 przebywał w Więzieniu Karno-Śledczym w Stalinogrodzie, w dn. 16.04.1954 został przeniesiony do Rawicza. Od 30.12.1954 przebywał w Więzieniu w Jaworznie. Postanowieniem Sądu Wojewódzkiego w Stalinogrodzie (Katowicach) z dn. 23.08.1955 (sygn. akt. IV Ko. 498/55) ww. został przedterminowo zwolniony z odbycia reszty kary i 30.08.1955 opuścił więzienie.

IPN Ka 1/273 (Sr. 39/54), IPN Ka 365/14.

Teodor Loska po opuszczeniu więzienia został objęty kontrolą w ramach Sprawy Ewidencyjno-Obserwacyjnej zarejestrowanej w ewidencji operacyjnej 16.06.1956 pod nr. rej. 3108/56 i prowadzonej przez Sekcję „G-H” (Górniczno-Hutnicza) PUdsBP Tychy. W toku sprawy ww. został poddany obserwacji agenturalnej. Kontrolę zakończono 17.11.1956 z uwagi na „obecną sytuację polityczną” oraz fakt „nienagannego sprawowania się” T. Loski.

IPN Ka 03/734 (1047/III) t. 9, 10.

W latach 1972-1974 Teodor Loska był inwigilowany w ramach Kwestionariusza Ewidencyjnego (KE) zarejestrowanego w ewidencji operacyjnej 14.08.1972 pod nr. rej. 22678 i prowadzonego przez Referat ds. Służby Bezpieczeństwa KPIMO Tychy. Sprawę założono z uwagi na fakt, iż pracujący w „chronionej operacyjnie” Kopalni Węgla Kamiennego „Ziemowit” w Łędzinach T. Loska „posiada autorytet wśród pracowników umysłowych pionu inżynieryjno-technicznego”. Celem sprawy było ustalenie czy ww. jako były członek „kontrrewolucyjnej” organizacji „usiłuje ujemnie oddziaływać na decyzje swych współpracowników”. W toku sprawy ww. był inwigilowany przez osobowe źródła informacji (OZI). Kontrolę zakończono, ponieważ w wyniku przeprowadzonego rozpoznania nie potwierdzono zarzutów. W dn. 7.12.1974 sprawę zdjęto z ewidencji operacyjnej i zarchiwizowano w Wydziale „C” KW MO Katowice pod sygnaturą 1047/III.

IPN Ka 03/734 (1047/III) t. 25.

Materiały administracyjne. Teodor Loska figuruje w „Charakterystyce nr 31” sporządzonej w 1974 roku w Wydziale „C” KW MO w Katowicach na podstawie akt 1047/III dotyczących konspiracyjnej organizacji młodzieżowej pn. „Tajne Harcerstwo Krajowe” przemianowanej 2.02.1952 na „Szeregi Wolności”. Organizacja, która powstała w marcu 1948 w Gimnazjum im. Tadeusza Kościuszki w Mysłowicach, działała na terenie Mysłowic, Katowic i powiatu pszczyńskiego. Członkowie zorganizowani początkowo w zastępy „Lisów”, „Wilków” i „Orłów”, a od czasu reorganizacji przeprowadzonej w lutym 1952 w oddziały „Bój” (dywersyjno-sabotażowy), „Duch” (zajmujący się propagandą), „Czuwaj” (odpowiedzialny m.in. za zabezpieczenie terenu podczas akcji ulotkowych) oraz „Redakcja” (redagowanie i powielanie ulotek) składali przysięgę o zachowaniu związku w tajemnicy i posługiwali się pseudonimami. W lipcu 1952 do „Szeregów Wolności” została włączona pięcioosobowa organizacja „Volgus”, która utworzyła oddział „Młodzi”. Celem TKH/SW była „walka z ustrojem PRL oraz osłabianie więzi ze Związkiem Radzieckim” poprzez redagowanie i kolportaż „wrogich” ulotek oraz wysyłanie „listów pogróżkowych” do aktywistów PZPR. Od 24.11.1948 dla członków organizacji wydawana była gazetka „Bojownik” zawierająca m.in. informacje pochodzące z zachodnich audycji radiowych. W wyniku rozpracowania, które zostało wszczęte na podstawie wyrywkowej kontroli korespondencji prowadzonej przez WUBP w Poznaniu, aresztowano 44 członków „Szeregów Wolności” oraz 20 „pomocników”. Zostali oni skazani przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Stalinogrodzie (Katowicach) na kary więzienia od roku do 10 lat. T. Loska jako założyciel organizacji „Volgus” i członek „Szeregów Wolności” został skazany w dniu 23.02.1954 przez WSR w Stalinogrodzie (Katowicach) na karę 3 lat więzienia.

IPN Ka 057/340 (Charakterystyka nr 31) t. 1-3, IPN Ka 057/665, IPN BU 0174/32.

W materiałach administracyjnych opracowanych przez KW MO Katowice w latach 1957-1958 znajdują się informacje dotyczące „nielegalnych organizacji” oraz osób prowadzących działalność skierowaną przeciwko Polsce Ludowej na terenie województwa katowickiego. Teodor Loska występuje w aktach w związku z informacją dotyczącą działalności „kontrrewolucyjnej organizacji młodzieżowej” pn. „Szeregi Wolności”.

IPN Ka 032/13 (14/3) t. 1-2.

W materiałach administracyjnych sporządzonych w 1961 roku w Wydziale „C” KW MO Katowice zebrano informacje dotyczące osób z terenu powiatu tyskiego podejrzanych o „działalność antypaństwową”. Teodor Loska występuje w materiałach jako założyciel „nielegalnej” organizacji młodzieżowej „Volgus”, a także członek organizacji pn. „Szeregi Wolności”, który został skazany przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Stalinogrodzie (Katowicach) na 3 lata więzienia.	IPN Ka 0125/9 (9/Ty) t. 1.
W dniu 10.07.1992 Sąd Wojewódzki w Katowicach (sygn. akt XVI Ko. 30/92) na podstawie ustawy z dn. 23.02.1991 o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego, stwierdził nieważność wyroku Wojskowego Sądu Rejonowego w Stalinogrodzie (Katowicach) z dn. 23.02.1954 (sygn. Sr. 39/54) skazującego T. Loskę na karę 3 lat więzienia. Sąd Wojewódzki uznał, że działalność ww. związana była z walką na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego i stanowiła przejaw realizacji podstawowych swobód obywatelskich.	IPN Ka 1/273 (Sr. 39/54), IPN Ka 365/14.